stads
museum
Lier

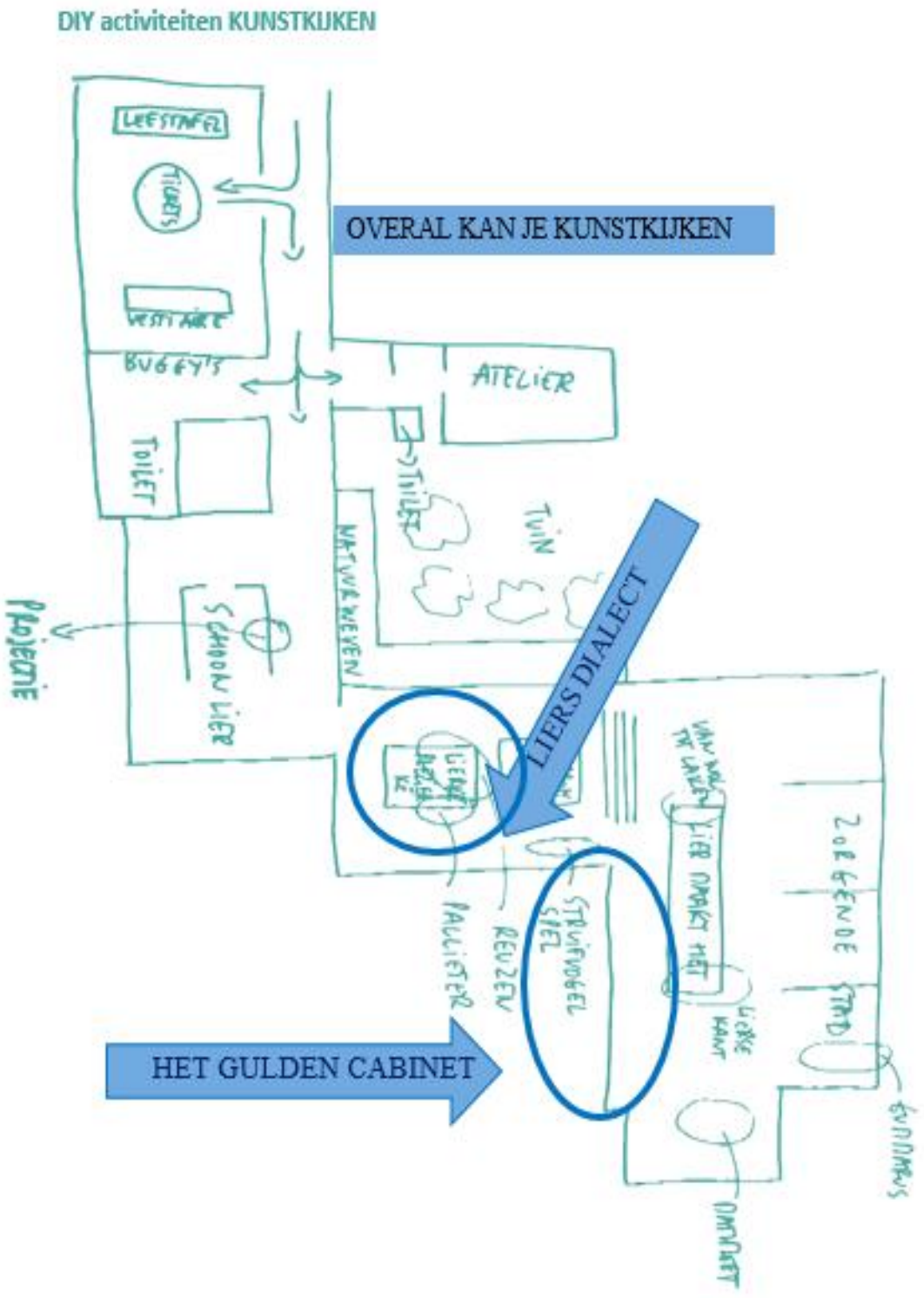
stads lab

Kunstkijken

Inhoudsopgave

Schema Museum : DIY activiteiten kunstkijken 3
Enkele pronkstukken 4
1. Verlucht een letter 5
2. Wat als… schilderijen konden praten? 6
3. Teken en verteldobbelsteen 7
4. Nieuwe museum verhalen maken 8
5. Story cubes 8
6. Ringendoosjes 9
7. Schilderen in openlucht met aquarelverf 10

Schema Museum : DIY activiteiten kunst kijken

Enkele pronkstukken

Pieter Brueghel II, Spreekwoorden, olieverf op paneel, 1607	
Frans Floris, Familieportret, olieverf op paneel, 1561	
Raymond de la Haye, Breed Netegezicht, olieverf op doek, 1913	
Felix Timmermans, Er gebeurt iets, olieverf op paneel, 1922	

1. Verlucht een letter

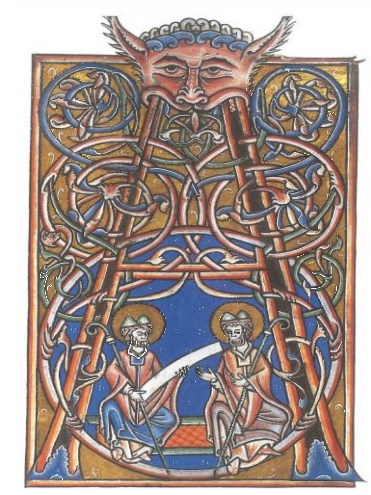
Algemene info:

Felix Timmermans (Lier 1886 –1947 Lier) is een dubbeltalent: hij tekent en schrijft. Haast bij elke tekst voor een boek, elke brief, elke geschreven notitie maakt hij tekeningetjes. Daarnaast maakt hij ook tekeningen en schilderijen die op zichzelf staan. Van Timmermans wordt gezegd dat hij schildert met de pen en schrijft met het penseel. Hij schildert verhalend en schrijft beeldend. Net als miniaturen uit de middeleeuwen verzint hij tafereeltjes die bij zijn tekst horen.

Miniaturen noemen we ook wel 'verluchten'. Dat komt van het woord 'verlichten': helder maken door licht te geven met schitterende kleuren zoals goud. De vaklui die de versieringen en illustraties in handschriften schilderden, worden daarom miniaturen of verluchters genoemd. Sommige letters aan het begin van een hoofdstuk of een alinea worden groter geschilderd en versierd. Die letters noemen we **initialen**. Initialen bestaan in verschillende vormen en maten. De meest ingewikkelde hebben een heel beeldverhaal, geïnspireerd op de tekst die de letter inleidt.

Opdracht:

- Deel potlood en papier uit.
- Geef je leerlingen de volgende instructies:
  - ✓ Trek een letter uit de letterzak.
  - ✓ Schrijf de letter groot en als drukletter op papier.
  - ✓ Verzin 5 woorden die beginnen met deze letter en die bij jouw persoonlijkheid passen.
  - ✓ Kies 1 woord, bedenk er een tafereel mee dat je in de letter tekent.

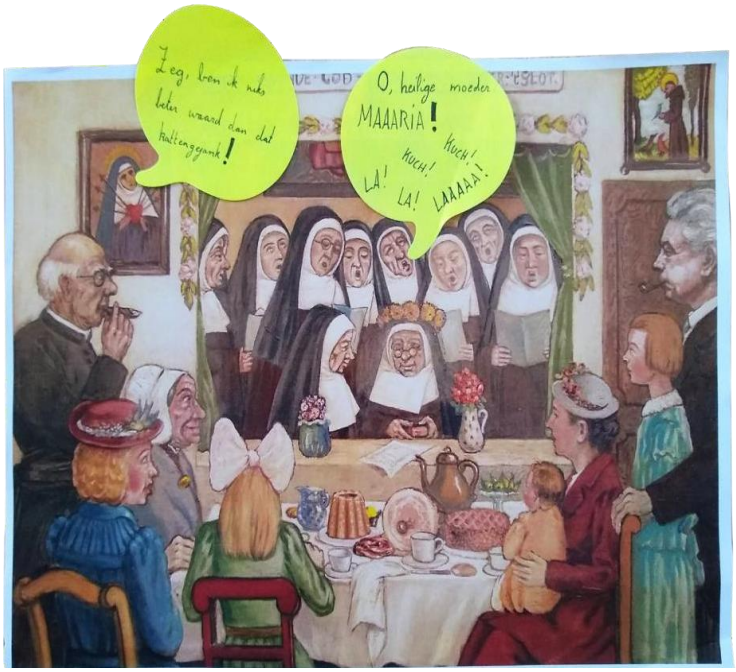
2. Wat als… schilderijen konden praten?

Algemene info:

Een **dialect** verbindt de mensen die het spreken. Vroeger hoorde je overal het Lierse dialect. Er waren zelfs verschillen op te merken van wijk tot wijk. Vandaag wordt steeds minder dialect gesproken en evolueren we naar een algemene tussentaal. Echt liers hoor je af en toe nog op straat, op de markt of in een café. Lierenaars vinden het jammer dat hun dialect verdwijnt. Het is een stukje van hun identiteit dat verloren gaat.

Typische kenmerken van Liers dialect:

- De letter h spreken ze niet uit: honger wordt onger
- Ze wisselen de letters sp vaak: wesp wordt weps en Lisp wordt Lips
- Klinkers veranderen van klank: leren wordt liere, donker wordt doenker, dorp wordt deurrep, zwemmen wordt zwumme, taart wordt toert, zwart wordt zwe(r)t.
- De letters ng worden nk op het eind van een woord: lang wordt lank

Opdracht:

- Ga in zaal 2 naar het schilderij 'Er gebeurt iets', gemaakt in 1922 door **Felix Timmermans** (Lier 1886-1947 Lier). Een groep begijnen staat te kijken naar iets dat op de grond en buiten beeld bevindt. Ze praten met elkaar en er is spanning in de lucht.
- Laat je leerlingen kennismaken met het Lierse dialect in het museum. Licht de hoorn op aan het audiopunt, richt hem in de richting van de leerlingen en druk op de knop. Luister naar het verhaal en ervaar hoe het schilderij tot leven komt.
- Geef je leerlingen de volgende opdrachten:
  - ✓ Kies uit de materialendoos een afbeelding van een kunstwerk
  - ✓ Zoek het echte kunstwerk in de museumzaal
  - ✓ Bedenk een gesprek tussen de personages. Schrijf hun uitspraken of gedachten in een tekstballon en kleef die op de afbeelding.

3. Teken en verteldobbelsteen

Algemene info

Het Gulden Cabinet toont kunstwerken van Lierse kunstenaars: schilderijen, tekeningen, boeken, smeedwerk en muziekfragmenten. Kunstwerken vertellen verhalen : over wie of wat er staat afgebeeld, over de persoon voor wie het gemaakt is, over de kunstenaar zelf: waarom hij het gemaakt heeft, op die manier, op dat moment. Niet enkel aan de werken hangt een verhaal, elk object in het museum heeft een betekenis voor iemand, voor een groep mensen of soms zelfs de hele stad. De persoonlijke betekenissen herken je aan de fotootjes op de telstroken en bordjes bij de werken.

Opdracht:

- Maak groepjes van 3 of 4 leerlingen
- Geef elke groep een sjabloon, tekenplankje, schaar en een potlood
- Geef de leerlingen de volgende instructies:
    - ✓ Ga opzoek in het museum naar een persoon, dier, voorwerp, actie, natuur, gebouw en teken het op het sjabloon van de dobbelsteen in het juiste vakje.
    - ✓ Knip, vouw, en kleef het sjabloon tot een dobbelsteen.
    - ✓ Gooi om de beurt de dobbelsteen en bouw een stukje van een verhaal op.

Belangrijk: In de museumzalen is enkel droog werkmateriaal toegelaten.

4. Nieuwe museumverhalen maken

Opdracht:

- Maak groepjes van 3 of 4 leerlingen
- Geef elk groepje 8 prenten. Elke afbeelding stelt iets voor uit het museum.
- Geef je leerlingen vervolgens de volgende instructies:

✓ Bekijk de prenten aandachtig.

✓ Bedenk een verhaal met alle prenten en leg ze in jullie gekozen volgorde.

✓ Vertel daarna jullie verhaal aan de andere groepjes. Gebruik hiervoor de Kamishibai, dat is een Japans verteltheaterkastje waarin de grote A3-prenten kunnen geschoven worden.

✓ De verteller zet zich naast het kastje, de luisteraars ervoor op een kussen.

5. Story cubes

Opdracht:

- Deel je klas op in kleine groepjes
- Leid elk groepje naar een schilderij. Enkele suggesties zijn :
  - ○ Zaal 1: Stadsgezicht op de Grote Markt in Lier, toegeschreven aan Philippe De Momper. (Antwerpen 1598-1634 Antwerpen)
  - ○ Zaal 2: Processie op het Begijnhof, 1909, Isidore Opsomer (Lier 1678-1967 Anwterpen)
  - ○ Zaal 3: Familieportret, 1561, Frans Floris(Antwerpen 1519-1570 Antwerpen)
  - ○ Zaal 3: Dame met bloementuil, Raymond de la Haye (Lier 1882-1994 Wandre)

- Geef je leerlingen vervolgens de volgende instructies:
  - ✓ De eerste leerling gooit met de dobbelsteen en bedenkt aan de hand van het icoontje een stukje verhaal dat zich afspeelt in het schilderij.
  - ✓ De volgende leerling gooit met een andere dobbelsteen en bouwt verder op het verhaal.
  - ✓ Er is maar 1 regel: elk verhaal is goed!

6. Ringendoosjes

Algemene info:

Opdracht:

- Geef je leerlingen de volgende instructies:
  - ✓ Neem per 2 een ringendoosje.
  - ✓ Doe het open en bekijk het voorwerpje. (een schelp, een tas, een hamer, een vlag, een speelkaart,…)
  - ✓ Wandel door de museumzalen en zoek op de schilderijen naar soortgelijke voorwerpen of naar iets dat je er aan doet denken.
  - ✓ Kies een schilderij uit dat volgens jou het best bij je voorwerp past en leg aan elkaar uit waarom.
- Loop klassikaal door de zalen en vraag elk duo om bij hun gekozen schilderij te vertellen waarom ze het gekozen hebben, vraag vervolgens per schilderij aan de kinderen of ze iets zien dat bij hun ringetje past.

Moet nog een afbeelding komen!

7. Schilderen in openlucht met aquarelverf (buitenklas of atelier bij slecht weer)

Algemene info:

Beleef de natuur door de ogen van een kunstenaar en leer de techniek van het aquarel schilderen in een inspirerende groene omgeving. Deze activiteit vindt plaats in de buitenklas van het museum, een prachtige tuin met bijenkasten, wilde bloemen en bomen: een groene oase midden in de stad.

Voorbereiding:

- Geef een korte uitleg over aquarel schilderen en de gebruikte materialen:
    - Aquarel papier
    - Aquarel verf
    - Penselen
    - Waterbakjes
    - Paletten
    - Klemmen of schilderborden om papier op te bevestigen
    - Schilders schorten (indien nodig)
- Demonstreer basistechnieken zoals kleurmenging, het aanbrengen van lagen en het gebruik van water om verschillende effecten te creëren. Doe inspiratie op door de schilderijen in het museum en door naar de omgeving te kijken.

Schilderen in de buitenlucht:

- Je leerlingen kiezen een plekje in de tuin en beginnen met schilderen.
- Moedig hen aan om verschillende elementen van de tuin vast te leggen.

Reflectie en Presentatie:

- Terugkomen naar een centrale plek in de tuin of het atelier. Vervolgens presenteren de leerlingen hun werk aan de groep en delen hun ervaringen.

